

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

NACRT

**ZAKON
O POMOĆI NA CESTI**

Sarajevo, decembar 2012. godine

ZAKON O POMOĆI NA CESTI

POGLAVLJE- I - Opšte odredbe

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se osnovna pitanja pomoći na cestama, a posebno ona koja se odnose na prenesena javna ovlaštenja Asocijacijama auto-moto klubova (u daljem tekstu: AMK), tehničku pomoć na cesti, uklanjanje sa javnih cesta oštećenih vozila i vozila u kvaru, informisanje javnosti o uslovima odvijanja prometa, ostali poslovi za sigurno odvijanje prometa, finansiranje poslova pružanja pomoći učesnicima u prometu, upravni i inspeksijski nadzor kao i druga pitanja koja su od značaja za obezbjeđenje pomoći učesnicima u cestovnom prometu.

Član 2.

Pojedini izrazi u smislu ovog zakona imaju slijedeće značenje:

- AMK je samostalno, nezavisno, interesno udruženje dobrovoljno učlanjenih građana vlasnika motornih vozila, drugih građana i lokalnih auto moto klubova radi zadovoljavanja njihovih ličnih i zajedničkih interesa u oblasti automobilizma, motociklizma i turizma.
- Tehnička pomoć na cesti (u daljem tekstu: TPC), sastoji se u otklanjanju manjih neispravnosti na motornom vozilu koje je moguće izvršiti na pogodnom mjestu izvan kolovoza javne ceste, radi osposobljavanja motornog vozila da vlastitim pogonom nastavi vožnju i davanja savjeta radi otklanjanja neispravnosti na motornom vozilu i drugih informacija o tehničkoj pomoći.
- turing informacije su informacije koje se odnose na potrebne dokumente za putovanje, uslove smještaja, udaljenosti, cijene koje su od interesa za motorizovanog učesnika u prometu, kao i sve ostale informacije koje su od značaja za sigurno odvijanje prometa.

Izrazi korišteni u ovom zakonu, čije značenje nije određeno u stavu 1. ovog člana, imaju isto značenje kao što ga određuje Zakon o osnovama sigurnosti prometa na cestama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 6/06)

Član 3.

Svi građani Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: FBiH), koji posjeduju motorna vozila registrovana na području FBiH, imaju pravo na pružanje tehničke pomoći na cesti i informisanje o uslovima odvijanja prometa.

Usluge iz stava 1. ovog člana pružaju se bez naknade ukoliko su usklađene sa uslovima koji su utvrđeni posebnim Pravilnikom o načinu obezbjeđenja pomoći učesnicima u cestovnom prometu (u daljem tekstu: Pravilnik) kojim će se regulisati način, postupak i uslovi za ostvarenje navedenih usluga.

Pravilnik iz stava 2. ovoga člana donosi Federalni ministar prometa i komunikacija (u daljem tekstu ministar).

Član 4.

AMK obavlja poslove u skladu sa Statutom i programom kao i poslove koji su mu kao javna i druga ovlaštenja povjereni ovim zakonom i međunarodnim ugovorima.

AMK je javna ustanova, ima svojstvo pravnog lica i upisuje se u registar kod nadležnog organa.

Član 5.

Na Osnivačkoj skupštini AMK se donosi osnivački akt i statut, te imenuju organi upravljanja.

- Organi upravljanja AMK su - Skupština
- Upravni odbor

Skupština imenuje Upravni odbor i odgovorno lice za zastupanje i predstavljanje AMK.

POGLAVLJE – II - Javna ovlaštenja

Član 6.

AMK se povjeravaju sljedeća javna ovlaštenja:

- izdavanje međunarodne vozačke dozvola vozaču koji ima važeću vozačku dozvolu izdatu u Bosni i Hercegovini, na lični zahtjev, i vođenje evidencije o izdatim dozvolama u skladu sa Zakonom o osnovama sigurnosti prometa na cestama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 6/06)
- izdavanje dozvole za održavanje auto-moto takmičenja na teritoriji F BiH i licence za stazu na kojoj se održava takmičenje,
- izdavanje vozaču dozvole za upravljanje tuđim motornim vozilom registrovanim u Bosni i Hercegovini kada prelazi državnu granicu uz saglasnost vlasnika vozila.

Član 7.

AMK obavlja i sljedeće poslove:

- poslove Službe “Pomoć-informacije“ koji proističu iz zakona i međunarodnih ugovora, pružanjem tehničke pomoći motorizovanim domaćim i stranim učesnicima u cestovnom prometu na javnim cestama,
- daje obavjesti o stanju na cestama i vrši pružanje turing pomoći,
- uklanja sa autocesta, magistralnih, regionalnih i lokalnih cesta i drugih javnih površina oštećena motorna vozila i vozila u kvaru,
- obavlja poslove iz oblasti sigurnosti cestovnog prometa provođenjem preventivnih i edukativnih mjera usmjerenih prema svim učesnicima koji utiču na sigurnost prometa,
- obavlja dodatnu edukacija i obuku u skladu sa Zakonom o osnovama sigurnosti prometa na cestama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 6/06)
- vrši i druga ovlaštenja povjerena od nadležnih organa.

Poslove iz stava 1. al. 4. i 5. ovog člana AMK obavezno obavlja u saradnji sa Federalnim ministarstvom obrazovanja i nauke i kantonalnim ministarstvima nadležnim za poslove obrazovanja.

Za vršenje ovlaštenja iz člana 6. i člana 7. stav 1. ovog zakona obavezno je vođenje evidencije u skladu sa posebnim Pravilnikom kojeg donosi Ministar.

Za obavljanje poslova izdavanja dozvola za upravljanje tuđim motornim vozilom obavezna je saglasnost Međunarodne automobilske asocijacije (FIA) na standardiziranoj formi ovog dokumenta.

Saglasnost na cijenu izdavanja dozvole za upravljanje tuđim motornim vozilom daje Federalno ministarstvo prometa i komunikacija (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Član 8.

AMK kome se mogu povjeriti javna i druga ovlaštenja u skladu sa ovim zakonom, mora ispunjavati slijedeće uslove:

- da je registrovan kod nadležnog organa,
- da djeluje na području najmanje tri kantona FBiH,
- da ima najmanje 2 000 članova
- da ima ovlaštenje od Ministarstva za pružanje usluga koje su predmet ovog zakona.

Ministarstvo je dužno Pravilnikom propisati posebne uslove za izdavanje ovlaštenja iz stava 1. ovog člana, za obavljanje poslova javnih i drugih ovlaštenja u pogledu osiguranja potrebnih materijalnih sredstava i stručne osposobljenosti radi njegove teritorijalne pokrivenosti i funkcionalnosti.

Član 9.

AMK povjerena javna i druga ovlaštenja vrši samostalno ili putem auto moto klubova u svom sastavu, kao i ovlaštenih servisa, radionica i prevoznika na osnovu ugovora uz prethodno utvrđivanje ispunjenosti uslova za obavljanje poslova javnih i drugih ovlaštenja.

Član 10.

Ukoliko se na više AMK u FBiH prenesu javna ovlaštenja po ovom zakonu, obavezno se formira zajedničko koordinaciono tijelo na nivou FBiH kojim predsjedava ovlašteni predstavnik ministarstva.

Koordinaciono tijelo ima zadatak da usklađuje sve aktivnosti iz djelokruga javnih ovlaštenja koja su predmet ovog zakona, te da izvještava Ministarstvo o provođenju ovog zakona na osnovu izvještaja koje im dostavljaju AMK.

Koordinaciono tijelo može uspostaviti zajedničku koordinaciju sa AMS Republike Srpske i Brčko Distrikta na nivou Bosne i Hercegovine.

Član 11.

U vršenju poslova javnih i drugih ovlaštenja AMK, može saradivati sa drugim organizacijama i institucijama na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini kao i međunarodnim organizacijama u oblasti cestovog prometa.

POGLAVLJE – III - Tehnička pomoć na cesti

Član 12.

Na poziv domaćeg ili stranog sudionika u prometu, upućen putem određenog telefonskog broja pozivnog centra, AMK će pružiti odgovarajuću uslugu.

Tehničku pomoć na cesti AMK pruža učesnicima u prometu i na zahtjev nadležnog državnog organa, pod uslovima i na način određen Pravilnikom iz člana 3. ovog zakona.

POGLAVLE – IV - Uklanjanje sa javnih cesta oštećenih i vozila u kvaru

Član 13.

Na poziv ili zahtjev učesnika u prometu ili nadležnog državnog organa ovlašteni izvršioc tehničke pomoći na cesti, ukloniti će sa javne ceste oštećeno ili motorno vozilo u kvaru na najbliže pogodno mjesto.

POGLAVLE – V - Informisanje javnosti o uslovima odvijanja prometa

Član 14.

Informisanje javnosti o uslovima odvijanja prometa sastoji se u pružanju informacija o stanju prohodnosti javnih cesta, ograničenjima i zabranama prometa na javnim cestama, vanrednim događajima ili drugim okolnostima koje utiču na normalno odvijanje prometa, kao i davanju ostalih informacija koje su od interesa za motorizovane učesnike u prometu.

U cilju izvršavanja zadataka i poslova iz prethodnog stava, ovlašteni davaoc informacija prikuplja informacije od nadležnih organizacija za održavanje cesta, nadležnih organa unutrašnjih poslova, te koristi vlastiti sistem informisanja kao i informacije stranih automobilskih asocijacija i klubova.

Član 15.

Ovlašteni davaoc informacija, u cilju pružanja što detaljnijih i kvalitetnijih informacija učesnicima u prometu, prikuplja i daje i turing informacije.

POGLAVLJE – VI - Ostali poslovi od interesa za sigurno odvijanje prometa

Član 16.

Ostali poslovi od interesa za sigurno odvijanje prometa su poslovi i aktivnosti iz oblasti prometne preventive i organizovanje specifičnih oblika pomoći učesnicima u prometu.

Član 17.

AMK je obavezan uspostaviti pozivni centar putem kojeg će posredstvom određenog telefonskog broja vršiti prijem zahtijeva za obavljanje usluga pružanja pomoći učesnicima u prometu svakodnevno 24 sata.

POGLAVLJE – VII - Finansiranje poslova pružanja pomoći učesnicima u prometu.

Član 18.

Sredstva za finansiranje poslova navedenih u ovom zakonu obezbjeđuju se iz sredstava posebne naknade koja se plaća prilikom registrovanja vozila.

Visinu naknade iz stava 1. ovog člana utvrđuje Vlada Federacije BiH na prijedlog Ministarstva posebnom odlukom.

Sredstva iz stava 1. ovog člana uplaćuju se na Račun javnih prihoda Budžeta Federacije BiH sa oznakom vrste prihoda – Posebna naknada za pomoć na cesti.

Sredstva se izdvajaju na poseban račun koji će se otvoriti u okviru Jedinstvenog računa trezora Budžete FBiH.

Vlada FBiH će na prijedlog Ministarstva donijeti odluku o programu utroška sredstava ostvarenih naknadom iz stava 1. ovog člana.

Član 19.

Utrošak sredstava iz člana 18. ovog zakona odobrava i prati Ministarstvo.

Ovlašteni izvršioc poslova dužan je Ministarstvu dostaviti godišnji Plan utroška sredstava posebne naknade, u skladu sa odlukom iz člana 18. ovog zakona, te Izvještaj o utrošku sredstava posebne naknade za svaku poslovnu godinu.

Godišnji plan rada i finansijskog poslovanja i Izvještaja o radu AMK usvaja Vlada Federacije BiH na prijedlog Ministarstva.

Član 20.

Sredstva iz člana 18. ovog zakona koja ostvari AMK su namjenska sredstva i mogu se koristiti u skladu sa odredbama ovog zakona i Statuta AMK.

POGLAVLJE – VIII - Upravni i inspekcijski nadzor

Član 21.

Upravni nadzor nad provođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo u skladu sa zakonom.

Inspekcijski nadzor nad provođenjem ovog zakona vrši Federalna uprava za inspekcijske poslove putem inspekcije za ceste i promet, kao i nadležni organ za inspekcijske poslove na nivou kantona.

Član 22.

U vršenju poslova nadzora iz člana 21. ovog zakona inspektor je ovlašten i dužan da:

- naredi otklanjanje nedostataka u obavljanju javnih i drugih ovlaštenja,
- pokrene postupak za preispitivanje vršenja javnih i drugih ovlaštenja ukoliko se vrše suprotno odredbama ovog zakona.

POGLAVLJE – IX - Kaznene odredbe

Član 23.

Novčanom kaznom od 2.000,00 KM do 5.000,00 KM kazniti će se AMK, odnosno odgovorna organizacija u njegovom sistemu, ako:

- poslove javnih ovlaštenja iz člana 6. ovog zakona obavlja suprotno odredbama ovog zakona,
- ovlaštenja iz člana 7. ovog zakona obavlja suprotno odredbama ovog zakona,
- ne preuzme obavezu iz člana 13. ovog zakona,
- koristi sredstva suprotno odredbama člana 20. ovog zakona,
- ne dostavlja izvještaje iz člana 19. ovog zakona,
- ne obezbjedi potrebne materijalno-tehničke i kadrovske uslove za vršenje javnih i drugih ovlaštenja.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniti će se i odgovorno lice u AMK ili drugoj odgovornoj organizaciji, odnosno fizičko lice, novčanom kaznom od 500,00 KM.

POGLAVLJE – X - Prelazne i završne odredbe

Član 24.

U roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, ministar će donijeti slijedeće pravilnike:

- Pravilnik o načinu obezbjeđenja pomoći učesnicima u cestovnom prometu iz člana 3. ovog zakona
- Pravilnik o načinu i obrascu vođenja evidencija iz člana 7. ovog zakona.
- Pravilnik o posebnim uslovima za izdavanje ovlaštenja iz člana 8. ovog zakona.

Član 25.

Postojeći AMK u F BiH nastavljaju sa radom do okončanja postupka prenosa javnih ovlaštenja u skladu sa ovim zakonom.

Član 26.

Za pitanja koja nisu uređena ovim zakonom, na AMK primjenjuju se propisi kojima se uređuje oblast udruženja i fondacija BiH.

Član 27.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

O B R A Z L O Ž E N J E

ZAKONA O POMOĆI NA CESTI

USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o pomoći na cestama sadržan je u tački d) amandmana IX. na Ustav Federacije BiH i u članu III. 2.(d.), te članu III.3. (3.) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

RAZLOZI DONOŠENJA

Ovi poslovi nisu definisani ni jednim zakonom, a propisi iz predratnog perioda nisu primjenjivi jer je u Republici Srpskoj donesen poseban zakon o organizovanju Auto-moto saveza Republike Srpske, a u Federaciji BiH djeluje BIHAMK i AAKKBiH.

Naglašavamo da je i članom 100. stav 2. Zakona o cestama Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ broj 12/10 i 16/10) propisano da će se za Službu „Pomoć – Informacije“ donijeti poseban propis. (Zakon o pomoći na cesti).

USKLAĐENOST SA DIREKTIVAMA EU

U cilju zauzimanja stava o normativnom regulisanju (Direktivama EC) poslova pomoći na cesti i informisanja motorizovanih građana u zemljama EU zatražili smo informacije iz kancelarije FIA u Briselu i u vezi sa istim obavješteni smo o sljedećem:

Pitanje obavljanja poslova pomoći na cesti reguliše svaka članica EU vlastitim zakonodavstvom, pri čemu se u praksi zahtjeva poštivanje određenih standarda posebno kad se radi o obezbjeđenju takve pomoći na autocestama (brzina i kvalitet intervencije, pozivni centar, opremljenost u skladu sa odgovarajućim standardima,...).

Vezano za prometne informacije EC razvija standarde i specifikacije i u narednom periodu se očekuje ustanovljavanje uslova / specifikacija za minimalni set informacija vezanih za cestovnu sigurnost koje će korisnicima obezbjediti besplatno.

OBRAZLOŽENJE POJEDINIH PRAVNIH RJEŠENJA

U poglavlju I - definisane su opšte odredbe u kojima se govori o pravu na pružanje tehničke pomoći, statusu i upravljanju AMK.

U poglavlju II - definisano je koja su javna ovlaštenja prenesena AMK kao i koje poslove obavljaju. Pored toga definisano je koje uslove trebaju ispunjavati AMK da bi im se mogla povjeriti ta javna ovlaštenje i poslovi.

Članom 9. propisana je obaveza formiranja zajedničkog koordinacionog tijela ukoliko se u skladu sa ovim zakonu formira više AMK.

U poglavljima

III, IV, V i VI - definisan je način tehničke pomoći na cesti, način uklanjanja sa javnih cesta oštećenih vozila u kvaru, informisanje javnosti o uslovima za odvijanje prometa na cestama kao i ostali poslovi od interesa za sigurno odvijanje prometa na cestama.

U poglavlju **VII** - definisan je način finansiranja poslova pružanja pomoći učesnicima u prometu.

U poglavlju **VIII** - propisan je način upravnog i inspeksijskog nadzora.

U poglavlju **IX** - propisane su kaznene odredbe,

U poglavlju **X** - prelazne i završne odredbe.

FINANSIJSKA SREDSTVA ZA PRIMJENU OVOG ZAKONA

Za primjenu ovog zakona nisu potrebna dodatna finansijska sredstva.

.